

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI

KHOA DI SẢN VĂN HÓA

-----***-----

**HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN
CỦA BẢO TÀNG HÀ NỘI
THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

NGÀNH BẢO TÀNG HỌC

Mã số: 52320305

Người hướng dẫn: **Th.s PHẠM THU HẰNG**

Sinh viên thực hiện: **TRỊNH THU PHƯƠNG**

HÀ NỘI – 2013

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	7
<i>1. Lý do chọn đề tài</i>	<i>7</i>
<i>2. Đối tượng nghiên cứu.....</i>	<i>8</i>
<i>3. Phạm vi nghiên cứu.....</i>	<i>8</i>
<i>4. Mục đích nghiên cứu</i>	<i>8</i>
<i>5. Phương pháp nghiên cứu</i>	<i>8</i>
<i>6. Bố cục của Khóa luận</i>	<i>9</i>
Chương 1	10
KHÁI QUÁT VỀ BẢO TÀNG HÀ NỘI.....	10
VÀ VẤN ĐỀ THU HÚT KHÁCH THAM QUAN CỦA BẢO TÀNG ...	10
<i>1.1 Quá trình hình thành, phát triển của Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>10</i>
<i>1.2. Các hoạt động nghiệp vụ của Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>14</i>
<i>1.3. Đặc trưng, chức năng của Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>20</i>
<i>1.3.1. Đặc trưng của Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>20</i>
<i>1.3.2. Chức năng của Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>21</i>
<i>1.4 Bảo tàng Hà Nội với việc thu hút khách tham quan</i>	<i>27</i>
<i>1.4.1. Vấn đề thu hút khách tham quan của bảo tàng.....</i>	<i>27</i>
<i>1.4.2. Tầm quan trọng của hoạt động thu hút khách tham quan tại Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>31</i>
Chương 2	33
THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN....	33
CỦA BẢO TÀNG HÀ NỘI	33
<i>2.1. Khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>33</i>
<i>2.2. Hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.....</i>	<i>39</i>
<i>2.2.1. Các hoạt động giáo dục - phục vụ khách tham quan.....</i>	<i>39</i>
<i>2.2.2. Các hoạt động tuyên truyền, giới thiệu Bảo tàng Hà Nội qua các phương tiện thông tin đại chúng</i>	<i>41</i>
<i>2.3. Đặc điểm của hoạt động thu hút khách tham quan tại Bảo tàng Hà Nội</i>	<i>43</i>
<i>2.3.1. Điều kiện thuận lợi.....</i>	<i>43</i>
<i>2.3.1.1. Hiện vật bảo tàng.....</i>	<i>43</i>
<i>2.3.1.2. Vị trí và không gian của bảo tàng.....</i>	<i>49</i>
<i>2.3.2. Hạn chế</i>	<i>52</i>

2.3.2.1. Cơ sở vật chất.....	52
2.3.2.2. Dịch vụ trong bảo tàng	54
2.3.2.3. Hoạt động Marketing bảo tàng.....	55
2.4. Đánh giá hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội	56
2.4.1. Phương pháp đánh giá	56
2.4.2. Kết quả đánh giá	59
Chương 3	67
NÂNG CAO HIỆU QUẢ.....	67
HOẠT ĐỘNG THU HÚT KHÁCH THAM QUAN	67
CỦA BẢO TÀNG HÀ NỘI	67
3.1. Điều kiện thực hiện hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội hiện nay	67
3.2. Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.....	69
3.2.1. Tăng cường nghiên cứu, tìm hiểu nhu cầu khách tham quan	69
3.2.2. Nâng cao chất lượng các hoạt động nghiệp vụ làm tiền đề cho việc thu hút và phục vụ khách tham quan.....	69
3.2.3. Hoàn thiện hệ thống trưng bày thường trực của bảo tàng	73
3.2.4. Nâng cao chất lượng công tác giáo dục của bảo tàng	76
3.2.5. Tăng cường tuyên truyền, quảng bá hình ảnh của bảo tàng	79
3.2.6. Từng bước xây dựng và hoàn thiện cơ sở vật chất phục vụ cho các hoạt động của bảo tàng	81
3.2.7. Đẩy mạnh các hoạt động hợp tác liên kết của bảo tàng.....	83
3.2.8. Tăng cường mối quan hệ và mở rộng xây dựng đội ngũ tình nguyện viên, cộng tác viên cho bảo tàng.....	85
KẾT LUẬN.....	87
TÀI LIỆU THAM KHẢO	89
PHỤ LỤC	

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Bảo tàng Hà Nội, trước đây nằm ở số 5B phố Hàm Long, quận Hoàn Kiếm, Hà Nội, là nơi trưng bày giới thiệu về mảnh đất thủ đô từ khi dựng nước đến nay. Thành lập từ năm 1982, số lượng hiện vật của bảo tàng lên tới hàng chục ngàn, trong đó riêng kho cổ vật quý hiếm đã chiếm tới hơn 7 ngàn. Suu tập hiện vật của bảo tàng bao gồm nhiều chất liệu đồ đá, đồ đồng, gốm sứ các thời nhà Lý, Trần, Lê, Nguyễn, gốm sứ của Trung Quốc, Nhật Bản... Nhưng do diện tích quá hẹp, bảo tàng không thể tổ chức trưng bày hiện vật.

Để kỷ niệm đại lễ 1000 năm Thăng Long - Hà Nội, một dự án xây dựng mới Bảo tàng Hà Nội đã được thực hiện. Khánh thành vào ngày 6 tháng 10 năm 2010, tính đến nay, bảo tàng mới đi vào hoạt động được gần 3 năm. Các tài liệu hiện vật của bảo tàng có khả năng tái hiện một “câu chuyện” liền mạch, sinh động về Thủ đô nghìn năm tuổi.

Bảo tàng Hà Nội có nhiều điều kiện thuận lợi trong việc thu hút đông đảo khách tham quan như: Vị trí nằm bên cạnh Trung tâm hội nghị Quốc gia và Cung triển lãm Hà Nội, là bảo tàng lớn nhất và hiện đại nhất cả nước hiện nay... Tuy nhiên, trên thực tế, hiện nay số lượng công chúng đến với Bảo tàng Hà Nội chưa thực sự tương xứng với quy mô và tầm vóc của thiết chế văn hóa này.

Ngày nay, nhu cầu thưởng thức văn hóa và nhu cầu giải trí của cộng đồng ngày càng cao. Do vậy, việc nghiên cứu, tìm hiểu nhu cầu công chúng, nâng cao chất lượng của hoạt động thu hút khách tham quan là một việc làm quan trọng và hết sức thiết thực, không chỉ đúng với bảo tàng nói riêng mà còn đúng với các thiết chế văn hóa khác.

Việc tìm hiểu, nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải pháp thu hút khách tham quan của các bảo tàng nói chung và Bảo tàng Hà Nội nói riêng hiện nay vẫn còn khá mới mẻ, chưa được nghiên cứu, tiếp cận một cách hệ thống. Sau 4 năm học tập tại trường Đại học Văn hóa Hà Nội, với những kiến thức Bảo tàng học đã tích lũy được, việc nghiên cứu, tìm hiểu về hoạt động thu hút khách

tham quan của Bảo tàng Hà Nội sẽ là cơ hội tốt cho bản thân em vận dụng kiến thức lý luận vào thực tiễn và tập dượt khả năng nghiên cứu, viết bài.

Vì những lý do trên, em quyết định chọn đề tài ***“Hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội - thực trạng và giải pháp”*** làm Khóa luận tốt nghiệp Đại học.

2. Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của Khóa luận là Hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội (tìm hiểu, nghiên cứu thực trạng và đề xuất giải pháp thu hút khách tham quan).

3. Phạm vi nghiên cứu

- Về không gian: Bảo tàng Hà Nội
- Về thời gian: Nghiên cứu hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội từ khi bảo tàng chính thức khánh thành và mở cửa tiếp đón khách tham quan (ngày 06 tháng 10 năm 2010) cho đến nay.

4. Mục đích nghiên cứu

- Tìm hiểu quá trình hình thành, phát triển của Bảo tàng Hà Nội, đặc trưng, chức năng, nhiệm vụ của bảo tàng.
- Nghiên cứu tầm quan trọng của vấn đề thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.
- Tìm hiểu, nghiên cứu thực trạng hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.
- Đánh giá hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.
- Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Vận dụng phương pháp luận khoa học của Chủ nghĩa Mác – Lênin: Chủ nghĩa duy vật lịch sử và Chủ nghĩa duy vật biện chứng.

- Phương pháp nghiên cứu liên ngành: Bảo tàng học, Khoa học Lịch sử, Xã hội học, Tâm lý học, Giáo dục học...

- Khóa luận còn sử dụng một số phương pháp khác: Tổng hợp, phân tích, thống kê, so sánh, nghiên cứu tài liệu...

6. Bố cục của Khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và phần Phụ lục, bố cục khóa luận gồm 3 chương. Cụ thể như sau:

Chương 1: Khái quát về Bảo tàng Hà Nội và vấn đề thu hút khách tham quan của bảo tàng.

Chương 2: Thực trạng hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.

Chương 3: Nâng cao hiệu quả hoạt động thu hút khách tham quan của Bảo tàng Hà Nội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Timothy Ambrose - Crispin Paine (2000), *Cơ sở bảo tàng*, Lê Thúy Hoàn dịch, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Hà Nội.
2. Đặng Văn Bài (2005), “Bảo tàng cho tương lai và tương lai của bảo tàng”, *Di sản Văn hóa* (Số 8), tr. 11 - 18.
3. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (2004), *Bảo tàng góp phần hoàn thiện nhân cách con người*, Hà Nội.
4. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1998), *Bảo tàng với sự nghiệp CNH – HDH*, Nxb. Hà Nội, Hà Nội.
5. Bảo tàng Cách mạng Việt Nam (1997), *Sự nghiệp bảo tàng những vấn đề cấp thiết*, Tập 2, Nxb. Lao động, Hà Nội.
6. Bảo tàng Hồ Chí Minh (2013), *Làm thế nào để thu hút khách tham quan đến bảo tàng*, Hội thảo khoa học – thực tiễn, Hà Nội.
7. Bảo tàng Lịch sử Việt Nam (2002), *Ứng dụng kỹ thuật và công nghệ hiện đại trong hoạt động bảo tàng*, Hội thảo khoa học, Hà Nội.
8. Trương Quốc Bình (2011), “Nghiên cứu, ứng dụng những thành tựu khoa học công nghệ để đổi mới hoạt động bảo tàng ở Việt Nam”, *Di sản Văn hóa* (Số 3), tr. 23 - 30.
9. Gary Edson – David Dean (2001), *Cẩm nang bảo tàng*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Nxb. Hà Nội, Hà Nội.
10. Lê Thu Hà (2012), *Thực trạng và giải pháp thu hút khách tham quan tại Bảo tàng Đường Hồ Chí Minh*, Khóa luận tốt nghiệp, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
11. Nguyễn Thị Huệ (2002), *Nghiên cứu nguồn sử liệu hiện vật bảo tàng*, Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
12. Nguyễn Thị Huệ (2005), *Lược sử sự nghiệp bảo tồn bảo tàng Việt Nam từ năm 1945 đến nay*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.

13. Nguyễn Thị Huệ (2008), *Cơ sở bảo tàng học*, Nxb. Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
14. Phạm Mai Hùng (2003), *Gìn giữ và phát huy di sản văn hóa dân tộc*, Bộ Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
15. Đào Duy Kỳ (1967), *Tìm hiểu khoa học bảo tàng Việt Nam*, Bảo tàng Cách mạng Việt Nam, Hà Nội.
16. Trần Huy Liệu (2009), *Lịch sử thủ đô Hà Nội*, Nxb. Lao động, Hà Nội.
17. *Luật di sản văn hóa* (2001), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
18. *Luật di sản văn hóa sửa đổi bổ sung* (2009), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
19. *Sổ ghi cảm tưởng của khách tham quan*, Bảo tàng Hà Nội, Hà Nội.
20. Lê Thị Thơ (2012), *Công tác giáo dục của Bảo tàng Hà Nội (Từ tháng 10 năm 2010 đến nay) – Thực trạng và giải pháp*, Khóa luận tốt nghiệp, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
21. Nguyễn Thịnh (2004), *Quản lý Bảo tàng*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Hà Nội.
22. Trường Đại học Văn hóa Hà Nội (1990), *Cơ sở bảo tàng học*, Tập 3, Hà Nội.
23. Lâm Bình Tường – Mai Khắc Ứng – Phạm Xanh – Đặng Văn Bài (1980), *Sổ tay công tác bảo tàng*, Nxb. Văn hóa, Hà Nội.
24. *Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ VIII* (1996), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
25. *Văn kiện Hội nghị lần thứ V Ban chấp hành TW khóa VIII* (1998), Nxb. Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
26. Vương Hoàng Quân chủ biên (2008), *Cơ sở Bảo tàng học Trung Quốc*, Nguyễn Duy Chiêm – Nguyễn Thị Hường dịch, Nxb. Thế giới, Hà Nội.